

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Ons kenmerk
Z/254059

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 3 juni 2025 ontvangen aanvraag van Hevo B.V. om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De flora- en fauna-activiteit gaat over de gevolgen ten aanzien van beschermde dieren/of plantsoorten vanwege de renovatie van een schoolgebouw en de sloop van een bijgebouw, uitgevoerd aan de Kardinaal de Jonglaan 10, 4624 ES te Bergen op Zoom.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 3 juni 2025 hebben wij van Hevo B.V. een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door de renovatie van een schoolgebouw en de sloop van een bijgebouw. Deze activiteiten vinden plaats aan de Kardinaal de Jonglaan 10, 4624 ES te Bergen op Zoom.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Hevo B.V., Statenlaan 8, 5223 LA te 's-Hertogenbosch, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2029;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag en de aanvullende gegevens, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Aanvullend onderzoek ecologie Burg. Blomlaan 2 en Kardinaal de Jonglaan 10 te Bergen op Zoom - Aanvullend onderzoek ecologie naar vleermuizen in het kader van de Omgevingswet, Blom Ecologie B.V., project: 2023-1086 en 2024-0929, datum: 25 oktober 2024 (hierna: nader onderzoek)
 - Mitigatieplan Kardinaal de Jonglaan 10 te Bergen op Zoom - Aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, Blom Ecologie B.V., project: 2024-1930, datum: 3 juni 2025 (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 17 december 2025
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start handelingen beschermde soorten (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	9
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	10
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	11
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	16
3. CONCLUSIE	16
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	17
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN.....	18
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	19

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 3 juni 2025 hebben wij van Hevo B.V. een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 17 december 2025 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/254059.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over de renovatie van een schoolgebouw en de sloop van een bijgebouw. Deze activiteiten vinden plaats aan de Kardinaal de Jonglaan 10, 4624 ES te Bergen op Zoom.

De volgende werkzaamheden zullen worden uitgevoerd:

- De sloop van het bestaande bijgebouw;
- De renovatie van de bestaande school. Dit omvat het plaatsen van houtskeletbouw muren met isolatiemateriaal aan de buitenzijde van de huidige muren, dakisolatie, het vervangen van kozijnen en glas, en het aanpassen van gevels.
- Het bouwrijp maken van het terrein, inclusief het verwijderen van een deel van het (aangeplante) groen en het aanpassen van de terreininrichting.

In het kader van de bovengenoemde werkzaamheden vinden tevens onderstaande activiteiten plaats:

- Het oprichten van een bouwdepot/werkplaats;
- Dagelijks verkeer en allerhande activiteiten van werknemers.

De beoogde start van de werkzaamheden is augustus 2026. Naar verwachting zijn de werkzaamheden afgerond in juli 2027.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage van het nader onderzoek en de aanvullingen van 17 december 2025.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). In 2023 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar gewone dwergvleermuizen heeft plaatsgevonden in 2024 volgens het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 5 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 1 kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen vernield of beschadigd en worden gewone dwergvleermuizen verstoord.

De invliegopeningen van de zomerverblijfplaatsen bevinden zich tussen de gevel en de daklijst. Er zijn 3 zomerverblijfplaatsen waargenomen aan de noordzijde van het gebouw, er is 1 verblijfplaats waargenomen aan de westzijde van het gebouw en er is 1 verblijfplaats waargenomen aan de oostzijde van het gebouw.

De kraamverblijfplaats bevindt zich aan de noordzijde van het gebouw. Er zijn 17 uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen uit een ruimte tussen de gevel en de daklijst.

De eerste paarverblijfplaats bevindt zich bij de daklijst aan de rechterzijde van het gebouw. De exacte locatie van de andere paarverblijfplaats is niet vastgesteld. Er is een baltsende vleermuis aangetroffen. De paarverblijfplaats kan zich overal in het paarterritorium bevinden.

Overwegingen kraamverblijfplaats

Er is een kraamverblijfplaats aanwezig aan de noordzijde van het schoolgebouw. Op andere locaties van het gebouw zijn tevens meerdere in- of uitvliegende individuen waargenomen. Het is onvoldoende onderbouwd dat dit zomerverblijfplaatsen betreffen in plaats van (delen van een) kraamverblijfplaats. Daarom moet er rekening mee worden gehouden dat deze in- en uitvlieglocaties onderdeel zijn van de kraamverblijfplaats. Het gehele schoolgebouw kan daarom worden gezien als een kraamverblijfplaats.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis te verlenen.

Locatie

Aangezien de werkzaamheden uitgevoerd zullen worden bij bestaande bebouwing, is het project locatie gebonden.

Werkwijze

Indien er niets wordt gedaan zal de staat van de panden verslechteren, waardoor de verblijfplaatsen uiteindelijk ook niet meer geschikt zullen zijn. Daarnaast zullen er dan geen nieuwe verblijfplaatsen gerealiseerd worden, waardoor er minder verblijfplaatsen aanwezig zullen zijn. Niets doen is derhalve geen gunstiger alternatief voor de werkzaamheden ten aanzien van de soorten.

Inrichting

Het project betreft het isoleren van bestaande bebouwing. Hierdoor is er geen betere inrichting mogelijk voor de gewone dwergvleermuis. Waar mogelijk wordt de spouwmuur geschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis, waardoor er grote nieuwe verblijfsruimten worden gecreëerd. Dit is het meest gunstige voor de gewone dwergvleermuis.

Het alternatief, volledige sloop en nieuwbouw, zou eveneens leiden tot het verdwijnen van alle bestaande vleermuisverblijfplaatsen. Het behouden van verblijfplaatsen in de huidige constructie is niet haalbaar. Het plaatsen van een voorzetgevel biedt niet voor alle gevels een oplossing, omdat de oorspronkelijke kieren en spouwruimtes worden afgesloten door isolatie en luchtdichting. Het bewust openlaten van ruimtes achter een voorzetgevel zal leiden tot koudebruggen en vochtproblemen, wat niet toegestaan is en zeer onwenselijk is voor een schoolomgeving.

Planning

De panden zullen ongeschikt gemaakt worden in de minst kritische periode voor de gewone dwergvleermuis. Hierdoor zijn de effecten op de soort zo veel als mogelijk beperkt. Zodoende bestaat er geen planning welke gunstiger is voor de gewone dwergvleermuis.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag is het belang voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De te renoveren panden zijn gebouwd in respectievelijk 1962 en 1970. Tot op heden is er weinig onderhoud aan gepleegd, waardoor het vrij verouderd is. Momenteel hebben de gebouwen een energielabel D. Hierdoor kost het veel moeite de panden te verwarmen en is er sprake van slechte isolatie en ventilatie. Na renovatie wordt het energielabel A+++.

Deze verbetering is noodzakelijk om het gebouw toekomstbestendig en geschikt voor onderwijs te maken. Vanuit de gemeente is tevens besloten dat het schoolgebouw weer voor 40 jaar levensvatbaar dient te zijn. Met deze renovatie wordt voldaan aan deze eis.

Gezondheidsrisico's door slechte ventilatie

Slechte ventilatie zorgt ervoor dat de lucht in panden ongezond is. Alleen luchten door het openzetten van ramen en deuren is niet voldoende om genoeg verse lucht binnen te laten. Dit kan onder andere leiden tot het ontstaan van vochtproblemen. Vochtige panden en de hieraan gerelateerde schimmelgroei en toename van overlast door huisstofmijten verhogen het risico op gezondheidsproblemen, zoals astma, luchtwegklachten, luchtweginfecties en allergieën (RIVM, 2012a). De aanwezigheid van sporen van schimmels in bebouwing kan aanleiding geven tot gezondheidsklachten. Schimmels kunnen, naast sporen, ook vluchtige organische stoffen verspreiden. Tevens kunnen fragmenten van schimmeldraden in de lucht geraken. Deze fragmenten bevatten stoffen die luchtwegen kunnen irriteren. Ook kunnen ze giftige secundaire metabolieten bevatten. Ook deze schimmelbestanddelen kunnen gezondheidsklachten geven (RIVM, 2012a). Vochtproblemen worden gedeeltelijk veroorzaakt door de afwezigheid van een goede ventilatie. In geval van niet- of slecht geïsoleerde panden is een verbetering van de ventilatie niet voldoende. Veel vochtproblemen kunnen voorkomen of verholpen worden door een goede thermische isolatie bestaande o.a. uit dakisolatie en het plaatsen van nieuw isolatieglas (RIVM, 2012a). De beoogde renovatie leidt derhalve tot verbetering van het binnenklimaat van het pand. Handhaving van de panden in de huidige conditie leidt tot negatieve effecten voor de volksgezondheid door toename van gezondheidsklachten en allergieën. De beoogde renovatie leidt tot een afname van gezondheidsklachten en tot een verbetering van de levenskwaliteit van de mensen die veel in de panden aanwezig zijn.

Gezondheidsrisico's tijdens zomerse omstandigheden

Niet of slecht geïsoleerde gebouwen warmen snel op tijdens zomerse omstandigheden. Met name in de ruimten ter hoogte van niet geïsoleerde daken en ramen kunnen de temperaturen hoog oplopen als gevolg van warm zomerweer. Gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden lopen uiteen van klachten als vermoeidheid en hoofdpijn tot ernstige ademhalingsproblemen en hartfalen. Dit kan leiden tot ziekenhuisopname en sterfte. Het beoogde groot onderhoud waarbij vooral de werkzaamheden aan het dak leiden tot een stabiel binnenklimaat waarbij hoge temperaturen voorkomen worden (RIVM, 2012b; RIVM, 2014). Een stabiel en koeler binnenklimaat vermindert de gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden. De beoogde werkzaamheden hebben derhalve een positief effect op de volksgezondheid.

Gezondheidsrisico's door verslechtering luchtkwaliteit en door klimaatverandering

De uitstoot van broeikasgassen leidt niet enkel tot klimaatverandering maar ook tot een verslechtering van de lokale en zelfs regionale luchtkwaliteit. Bij dezelfde processen als waar CO₂ vrijkomt, worden ook aerosolen geproduceerd die de luchtkwaliteit verslechteren (KNMI, 2022). Bij verbranding van fossiele brandstoffen, zoals gebeurt in cv-ketels van individuele woningen of blokverwarmingsinstallaties, komen (ultra)fijnstoffen, stikstofoxiden en natuurlijk CO₂ vrij (Milieucentraal, 2022). Een slechte lucht leidt tot diverse klachten zoals klachten aan de luchtwegen als hoesten, piepen en kortademigheid. Ook bestaande chronische long- of hart- en vaatziekten kunnen erdoor verergeren (RIVM, 2012). De beoogde renovatiewerkzaamheden leiden ertoe dat het energielabel verhoogd zal worden tot A+++ . Hierdoor zullen er minder fossiele brandstoffen noodzakelijk zijn om het pand op comfortabele en gezonde temperaturen te houden.

Niet alleen heeft het verwarmen van woningen een directe invloed op de luchtkwaliteit en dus de volksgezondheid, ook indirect is de uitstoot van broeikasgassen schadelijk. Door klimaatverandering is de frequentie en intensiteit van bosbranden fors toegenomen (Abram et al., 2021). Bosbranden leiden weer tot een verslechtering van de luchtkwaliteit en een uitstoot van CO₂ (Carvalho et al., 2011), waardoor een vicieuze cirkel te herkennen is.

Tot slot draagt de CO₂ van onder andere verwarmingsinstallaties bij aan een toename aan hittestress. Door klimaatverandering neemt de frequentie en intensiteit van hittegolven toe die leiden tot gezondheidsklachten bij (voornamelijk oudere) bewoners van een stedelijk gebied (Oleson et al., 2013). Het verduurzamen van de appartementen binnen het plangebied leidt niet alleen tot een reductie van de CO₂ uitstoot, door de hogere isolatiewaarde kunnen de appartementen ook beter koelte vasthouden tijdens hittegolven.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 2) en de aanvullende gegevens van 17 december 2025 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Ongeschikt maken en controlerende

- De huidige vleermuisverblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode. Er wordt dus ongeschikt gemaakt in de periodes 15 april tot en met 15 mei of 1 september tot en met 15 oktober.
- De minimale weersomstandigheden voor het ongeschikt maken zijn een temperatuur van minimaal 8 graden Celsius bij zonsondergang, maximaal windkracht 4 Bft en maximaal lichte regen.
- Er wordt ongeschikt gemaakt door middel van exclusion flaps, weringsborstels, rondschuim of ander vergelijkbaar materiaal.
- De voorzieningen worden minimaal 3 aaneengesloten dagen ingezet.
- Er wordt expliciet geen gebruikgemaakt van folie, netten of purschuim.
- Tussen het ongeschikt maken en de uitvoering van de werkzaamheden wordt met een controlebezoek uitgesloten dat er vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn. De controlerende zal minimaal 3 dagen na het ongeschikt maken plaatsvinden. Het controlebezoek wordt uitgevoerd door middel van een avondbezoek vanaf zonsondergang of bij een ochtendbezoek tot zonsopkomst.

De minimale weeromstandigheden hierbij zijn een temperatuur van minimaal 8 graden Celsius bij zonsondergang, maximaal windkracht 4 Bft en maximaal lichte regen.

Tijdelijke voorzieningen

- Er zijn 28 vleermuiskasten (type VK WS 01 van VivaraPro of vergelijkbaar) geplaatst aan gebouwen binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaatsen.
- Er zijn 4 kraamkasten (type VK SK 01 van VivaraPro of vergelijkbaar) geplaatst aan gebouwen binnen 50 meter van de aangetroffen kraamverblijfplaats.
- Er wordt rekening gehouden met een minimale gewenningsperiode van 3 maanden (zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats) of een kraamperiode (kraamverblijfplaats).
- Voor het onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten na afloop van de werkzaamheden zal weer de minimale gewenningsperiode in acht worden genomen.
- Bij het plaatsen van de tijdelijke vleermuiskasten gelden de volgende voorwaarden (BIJ12, 2024):
 - buiten de verstoringsafstand van de werkzaamheden;
 - de vleermuiskasten worden op verschillende oriëntaties aangeboden en in verschillende kleuren aangeboden;
 - op minimaal 3 meter hoogte en met vrije in- en uitvliegroute;
 - voldoende veiligheid tegen predatoren en minimale verstoring van kunstmatig licht;
 - zo veel mogelijk buiten bekende paarterritoria van andere vleermuizen.

Permanente voorzieningen

- Er worden alternatieve voorzieningen gerealiseerd in de gevels van de te renoveren school aan de Kardinaal de Jonglaan 10.
 - 2 delen van de luchtsponw worden toegankelijk gehouden voor vleermuizen. Dit betreffen een oost- en zuidgevel. Voor deze gevels wordt een voorzetwand geplaatst. De luchtsponw is 50 millimeter diep en heeft een oppervlakte van ongeveer 45 m² per gevel.
 - Zo dicht mogelijk op de huidige locatie van de kraamverblijfplaats op de noordgevel wordt een inbouwkast van het type VivaraPro IB VL 11 (of vergelijkbaar) ingebouwd.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.

3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 2) en de aanvullende gegevens van 17 december 2025.
7. In alle gevallen waarin in dit besluit wordt afgeweken van het activiteitenplan, het mitigatieplan of andere bij de aanvraag behorende documenten is dit besluit leidend.
8. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
9. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controlerende en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
10. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
11. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soort opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

12. Ongeschikt maken in de periode van 1 april tot 15 mei is enkel toegestaan, indien uit een controle blijkt dat het schoolgebouw (nog) niet in gebruik is als kraamverblijfplaats en ecologisch is onderbouwd dat alle vleermuizen uit winterrust zijn. Deze controlerende dient de avond/ochtend voorafgaand aan het ongeschikt maken te worden uitgevoerd conform het meest recente Vleermuisprotocol. Wanneer er meerdere in- of uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, mag er niet gestart worden met ongeschikt maken. In dat geval mag er pas na het kraamseizoen ongeschikt gemaakt worden.

Er mag ongeschikt gemaakt worden in de periode 1 september tot 15 oktober.

Ongeschikt maken in augustus en/of in de tweede helft van oktober is enkel toegestaan, indien dit ecologisch is onderbouwd in relatie tot het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in het logboek.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat individuen indirect of direct gedood worden of gewond raken als gevolg van het ongeschikt maken in de onjuiste periode. Een kraamkolonie kan zich al vanaf 1 april vormen. Het waarnemen van meerdere in/uitvliegende vleermuizen kan indicierend zijn voor het vormen van de kraamkolonie.

Bij een laat kraamseizoen loopt het kraamseizoen door tot en met augustus. Er mag niet meer ongeschikt gemaakt worden wanneer de kraamkolonie zich al aan het vormen is of wanneer de kraamkolonie de verblijfplaats nog gebruikt. Daarnaast mag er niet ongeschikt gemaakt worden in de kwetsbare winterperiode. Deze winterperiode kan vroeg starten afhankelijk van het seizoensverloop.

13. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

14. Wanneer een opening direct wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

Controlerende

15. De controlerende die minimaal 3 dagen na het ongeschikt maken zal plaatsvinden dient te voldoen aan het volgende:
- De controlerende dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van het Vleermuisprotocol 2021. Met uitzondering van de neerslag. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.

- Er kan pas gestart worden met de werkzaamheden nadat de bebouwing natuurvrij is verklaard door de ecooloog.
- In het logboek dient hieromtrent het volgende te worden vastgelegd:
 - hoe en wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard;
 - op welke wijze de controleronde is uitgevoerd;
 - de resultaten van de controleronde;
 - de datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controleronde.

Het bovenstaande voorschrift over de controleronde is opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Tijdelijke voorzieningen

16. De tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis dienen conform het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) gerealiseerd te worden. Mochten de voorzieningen niet conform het Kennisdocument geplaatst zijn, dan dienen ze verplaatst te worden zodat ze hier wel aan voldoen. In dit geval dient de gewenningsperiode in acht genomen te worden vanaf het moment dat de tijdelijke kasten in overeenstemming met het kennisdocument zijn geplaatst. Enkel wanneer kasten 1 meter hoger worden geplaatst om te voldoen aan het kennisdocument hoeft de gewenningsperiode niet opnieuw te starten.

Dit voorschrift is opgelegd omdat onduidelijk is of de tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument. In het activiteitenplan staat dat de kasten op minimaal 3 meter hoogte zijn geplaatst. In het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) staat dat de kasten op minimaal 4 meter hoogte moeten worden geplaatst. Hierdoor is het onzeker of de geplaatste kasten functioneel zullen zijn.

Permanente voorzieningen

17. De groenstructuren die als geleidende elementen richting de ingangen van de permanente kraamvoorzieningen leiden, dienen te worden behouden.

Dit voorschrift is opgenomen omdat het onduidelijk is welke groenstructuren er zullen worden verwijderd. Er dienen groenstructuren aanwezig te blijven die de gewone dwergvleermuizen kunnen volgen om de ingangen van de permanente verblijfplaatsen te vinden.

18. De permanente kraamvoorzieningen dienen te worden aangevuld. Er dienen in totaal 4 kraamvoorzieningen te worden gerealiseerd. Dat kan door het geschikt houden van een extra ruimte in de spouwmuur, van minimaal 100 centimeter hoog en 45 centimeter breed, waardoor er in totaal op minimaal 3 gevels een ruimte in de spouwmuur geschikt is voor de gewone dwergvleermuis of door het plaatsen van een extra inbouwkast van minimaal dezelfde afmetingen als de voorgestelde inbouwkast, in een andere gevel dan waar de voorgestelde voorzieningen worden gerealiseerd. De 4 voorzieningen dienen op minimaal 2 verschillende windrichtingen te worden gerealiseerd, waaronder 1 op de locatie waar de waargenomen kraamverblijfplaats zich bevindt en 1 op een locatie waar een zomerverblijfplaats met meerdere in- of uitvliegende individuen is waargenomen. Daarnaast dient de extra voorziening aan beide zijdes (binnen- en buitenmuur) omringd te zijn door isolatie.

19. Er dienen ten minste 4 smalle voorzieningen (van ten minste 15 centimeter breed en 80 centimeter hoog) aanvullend te worden gerealiseerd. Bij voorkeur zijn dit meerlaagse voorzieningen. Deze dienen te voldoen aan de eisen die worden gesteld in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024). Deze voorzieningen dienen in andere gevels te worden ingebouwd dan de gevels waar de spouwmuur geschikt gehouden wordt voor de gewone dwergvleermuis. De spreiding van de voorzieningen dient vergelijkbaar te zijn met de huidige spreiding van de paarverblijfplaatsen.

Deze voorschriften zijn opgenomen omdat er in het activiteitenplan staat dat er in totaal 3 voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis worden gerealiseerd. Dit is onvoldoende om te compenseren voor een kraamverblijfplaats, 5 zomerverblijfplaatsen en 2 paarverblijfplaatsen. Een alternatief aangeboden verblijfplaats heeft nooit dezelfde eigenschappen als de oorspronkelijke verblijfplaats. Hierdoor kan een alternatief aangeboden verblijfplaats, zowel wat betreft eigenschappen als locatie, minder effectief blijken dan de originele verblijfplaats. Daarom dienen er voldoende alternatieven te worden aangeboden om te compenseren voor de verblijfplaatsen die verloren gaan. Daarnaast is het mogelijk dat de huidige kraamverblijfplaats zich in het gehele gebouw bevindt, waardoor er bij de compensatie van de verblijfplaats rekening gehouden moet worden met de potentie van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis. Ook zijn deze voorschriften opgenomen om te borgen dat er voldoende variatie is in verblijfplaatsen. De kraamgroep gebruikt meerdere delen in het gebouw, waardoor ze plekken hebben met verschillende microklimaten. Ook gedurende het kraamseizoen stellen ze andere eisen aan het klimaat van de verblijfplaats. Door voorzieningen op verschillende wijzen te realiseren ten opzichte van de isolatieschil, krijgen de voorzieningen verschillende microklimaten. Daardoor zijn er altijd plekken waar het microklimaat geschikt is voor de gewone dwergvleermuis tijdens de kraamperiode. Daarnaast is er bij de voorgestelde voorzieningen onvoldoende rekening gehouden met de spreiding van de huidige verblijfplaatsen. Hierdoor is het onzeker of er voldoende ruimte tussen de voorzieningen ligt om 2 paarterritoria in het plangebied te kunnen behouden.

20. De spouw dient aanvullend op de voorgestelde maatregelen op de volgende wijze geschikt gemaakt te worden:
- De invliegopeningen van de permanente kraamverblijfplaatsen in de spouwmuren dienen op vergelijkbare locaties als de huidige invliegopeningen te worden gerealiseerd, namelijk tussen de gevel en de daklijst.
 - Elke verblijfplaats dient ten minste 2 open stootvoegen te hebben. Bij het creëren van verticale (staande) invliegopeningen moet deze 1,5 tot 2,0 bij 5,0 cm zijn (b x h). Bij een horizontale (liggende) invliegopening dient deze 5,0 bij 1,5 tot 2,0 cm (b x h) te zijn. Hierbij geldt de lengte van 5,0 cm als ondergrens.
 - De vleermuizen moeten zowel aan de buitenmuur als de (afgeschermd) isolatielaag kunnen hangen.
 - Indien de spouw wordt geïsoleerd met steenwol of glaswol, dan moeten deze worden voorzien van een harde ruwe buitenlaag of stevig duurzaam gaas met een maaswijdte van drie tot tien millimeter. In geen geval mag daarbij vliesdoek of damp-open folie worden gebruikt.
 - Vleermuiskeutels moeten naar beneden kunnen vallen.
 - In het logboek dient met behulp van tekst én foto's te worden vastgelegd hoe de binnenkant en de buitenkant van de verblijfplaatsen eruit komt te zien.

Dit voorschrift is opgenomen omdat de permanente verblijfplaatsen zoveel mogelijk overeen dienen te komen met huidige verblijfplaatsen. De kans op ingebruikname van de voorzieningen is groter wanneer de invliegopeningen op vergelijkbare locaties aanwezig zijn als de invliegopeningen van de huidige verblijfplaatsen. Daarnaast dienen de invliegopeningen voldoende groot te zijn om de functionaliteit van de voorzieningen te waarborgen. Er moet ook worden voorkomen dat dieren verstrikt raken in isolatiemateriaal. Daarnaast dient er te worden voorkomen dat vleermuismest zich in een kleine ruimte kan gaan ophopen.

21. Indien de tijdelijke voorzieningen worden verwijderd gelden de volgende maatregelen:

- De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en de aangetroffen functies.
 - Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen ten behoeve van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dient plaats te vinden in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis: van 1 april tot en met 31 oktober.
 - De tijdelijke kraamvoorzieningen dienen mogen enkel in de periode 1 september tot 15 oktober worden verwijderd.
 - De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoen verloop. Indien de kwetsbare periodes afwijken van de in dit voorschrift genoemde periode, dan dient dit met een ecologische motivering vastgelegd te worden in het logboek.
- Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast.

Het bovenstaande voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het vleermuisen verstoord. In de winterperiode mag de kast niet verwijderd worden, omdat de vleermuis bij terugkomst bij de verblijfplaats erachter komt dat de verblijfplaats weg is. Dat leidt tot stress, waardoor meer energie verloren gaat. Deze energie kan hij niet aanvullen.

2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

3. Conclusie

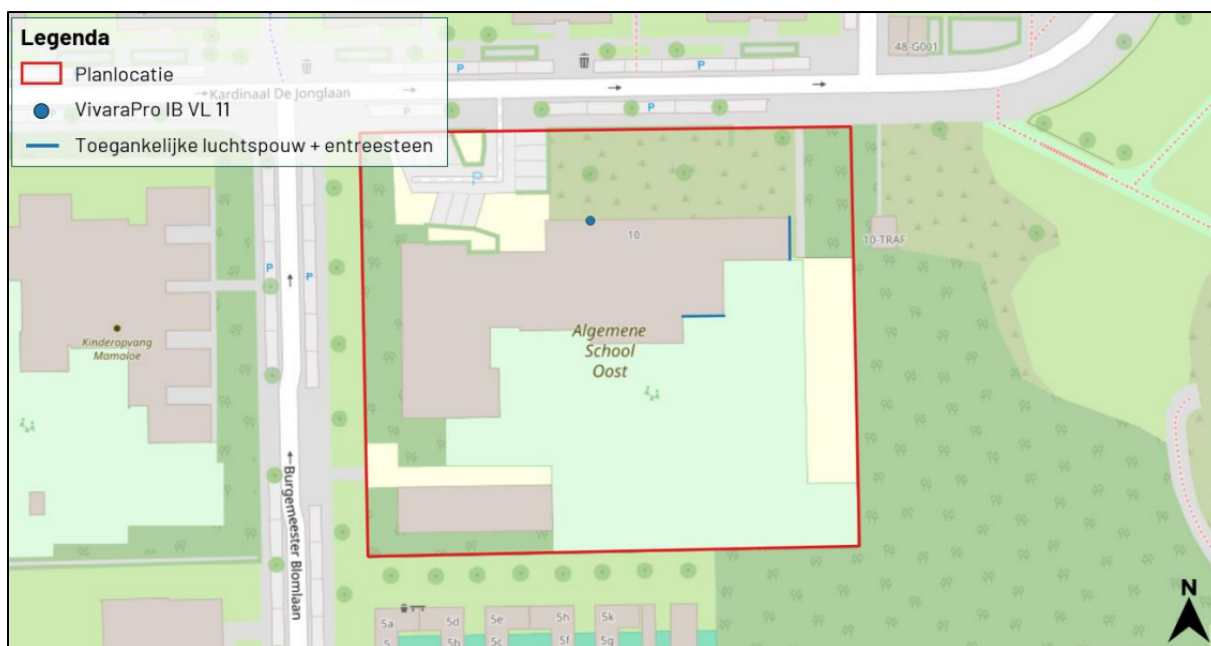
De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Locatie Kardiniaal de Jonglaan 10 te Bergen op Zoom. De activiteiten vinden plaats binnen het rechts roodomlijnde gebied (deelgebied 2).

Bijlage 2. Locaties van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de permanente voorzieningen.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten		
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/254059	
Naam initiatief	renovatie van een schoolgebouw en de sloop van een bijgebouw, Kardinaal de Jonglaan 10, 4624 ES te Bergen op Zoom	
vergunningsperiode	voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2029	
Vergunninghouder	
Naam aanvrager	
Adres	
PC-Woonplaats	
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden	
Telefoonnummer (vast)	
Telefoonnummer (mobiel)	
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering	
Locatie(s) werkzaamheden	
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen	
Datum start werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	
	
	
	
<p><i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i></p>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	